

L'aniversari hipotecat

JOAN ROURA

“És per la força de les armes que resoldrem la qüestió”, prevenia Ben Gurion al govern del Yishuv, la comunitat jueva de Palestina, el dia abans de llegir, ell mateix, la declaració d'independència d'Israel, ja sota el bombardeig dels exèrcits àrabs. La fórmula del “Vell” va donar resultat, i el 14 de maig d'aquest any a punt d'encetar Israel celebrarà el cinquantè aniversari de la seva existència, aparentment més fort que mai davant els seus veïns. Però la percepció és superficial, perquè l'estratègia de la força s'ha esgotat. Va arribar al límit amb la conquesta de Cisjordània i Gaza el 1967, després va des-carrilar el 1982 amb les matances comeses al Líban, i es va estavellar definitivament, ja fa deu anys, contra les pedres de la Intifada palestina. Des d'aquella revolta Israel busca una nova fórmula amb les indecisions que provoquen els canvis. Ha fet passos endavant, com la signatura dels acords de pau amb l'OAP, el 1993, però ara es troba en plena recessió des que la dreta intransigent va tornar al poder el 1996.

En realitat, Israel entra amb mal peu en l'any del seu mig segle. És un estat fort, certament, però més carregat de contradiccions que mai, perquè torna a desentonar en el concert del Pròxim Orient, afinat *in extremis* pel procés de pau. El govern Netanyahu és una màquina de cometre errors. Menysté la lletra i l'esperit dels tractats signats pels seus antecessors laboristes. Actua com l'ocupant prepotent d'abans dels acords: expropia terres i destrueix cases palestines, amplia assentaments i no compleix cap dels termes de retirada.

Els acords de Washington amb l'OAP no satisfien, ni de lluny, les expectatives del poble palestí. Es basaven en la creació de confiança entre un estat fort i una

organització enormement desgastada que provava d'agafar el relleu i la legitimitat de la revolta palestina espontània contra l'ocupació. Els acords van donar una esperança precisament per allò que no hi havia escrit: deixaven entreveure la creació d'un estat palestí a bona part de Cisjordània, i de Gaza i s'havia arribat a posar sobre la taula alguna fórmula per a compartir la capitalitat de Jerusalem.

Avui, més de quatre anys després, tot sembla una quimera. El 97% de Cisjordània continua en mans israelianes; i el govern d'Israel manté inalterables els plans d'annexió *de facto* de tot Jerusalem. Pel que fa als dos milions de palestins, l'atur és d'un 60%, i hi ha més pobres que abans del procés de pau pel tancament dels territoris ocupats i autònoms en nom de la lluita contra el terrorisme.

Israel es troba atrapada per la falta de visió. No hi haurà pau real al Pròxim Orient, ni una integració amb seguretat a la zona per a l'estat jueu, sense una reconciliació amb els palestins, que exigeix inexorablement la creació d'un estat

La manca de reconciliació amb els palestins hipoteca l'estat d'Israel, quan es prepara per celebrar el 50 aniversari de la seva creació.

viabile. El manteniment de l'ocupació que intenta Netanyahu portarà a una nova onada de violència, no únicament terrorista sinó insurreccional d'una població que es troba al límit.

Netanyahu no té alternatives. Només resta l'esperança d'un canvi de majoria parlamentària per via electoral o la de formar un govern d'unitat nacional amb els laboristes. Un govern d'àmplia base podria tornar a encarrilar el procés de pau; però s'hauria de constituir abans del maig, data que ben segur aprofitaran els grups radicals de tots dos bàndols per llançar una campanya de violència

Les efemèrides a vegades són perilloses. Però també poden convidar a la reflexió. És podria començar per l'esperat alliberament dels tres milers de presoners palestins. Després seria un bon moment per a reprendre el procés de pau amb una retirada militar substancial que hauria de donar una certa continuïtat territorial a l'Entitat Palestina. Però, en la situació actual, tot s'ha de mirar amb escepticisme. L'aniversari d'Israel es troba hipotecat.

ARXIU / EFE

Un grup de palestins llança pedres contra les forces de seguretat israelianes davant la mirada de la policia palestina. El procés de pau està en recessió des de l'arribada de Netanyahu al poder.